

[Frode Jakobsen.]

hvilket formidabelt fejltrin denne krig har været. Amerikanerne står heller ikke i Vietnam, fordi de mener, at det er klogt eller rigtigt, men fordi de ikke ved, hvordan de skal slippe ud igen uden at tabe ansigt alt for meget. Men strider det ikke imod vore ideer om demokrati og menneskeværd, at titusinder af mennesker bliver slået ihjel, for at nogle politikere i et andet land kan bevare deres prestige?

Men denne krig skrider ikke bare om umenneskelighed; den er det, som nogle synes er værre, en politisk dumhed. Den skulle være et værn mod kommunisme. Jeg husker den beskæmmende erklæring fra NATOs ministerråd, det var vel i 1952, hvor franskmændenes krig blev anerkendt som et værn for vestens demokratiske idealer. Hvilken karikatur er man så ikke kommet ud i? Det skulle være et værn mod kommunisterne. Det er den krig, der har givet kommunisterne deres chance. Det skulle være et værn mod kineserne. Det er den krig, der har givet kineserne deres chance over for et vietnamesisk folk, som altid har været på vagt over for kæmpenationen i nord.

Det er ikke det, der er til debat, er der måske nogen der tænker. Jo, for det er dem, som sidst har villet indse disse fejltagelser, ja, det er dem, som ikke rigtig har indset dem endnu, som vil forhindre, at dette forslag bliver vedtaget. Dette forslag er en konsekvens af, at Danmark har indset, hvad der er en forstandig politik, og hvad der er strudsepolitik i denne sag, hvad der er ret, og hvad der er uret i denne krig. Det er en vigtig sag, også for os selv.

Siden krigen er der ingenting, som har rystet ungdommens tillid til det, som vi står for, så meget som krigen i Vietnam, tilliden til Amerikas demokrati, til vort vestlige demokrati, til alle vore pæne ord om menneskerettigheder. Der er ingenting, som har skabt så meget ungdomsoprør som denne ulykkelige krig, så megen bitterhed blandt idealistiske unge. Den har naturligvis også drevet mange ud i ekstremistiske positioner, som ingen kan forsvare, drevet mange ud, hvor de udnyttes af kræfter, hvis formål ikke har noget med demokrati at gøre, men det er for en stor del vores egen fejl. Det vil ikke hurtigt blive glemt, men des hurtigere

vi slår vores nye erkendelse fast, des klarere vi drager konsekvensen, des større er da chancen.

Denne krig har slået dybe sår; jeg tænker ikke bare på det, som vi ved alt for godt, de ufattelige menneskelige lidelser i et fattigt land langt herfra; den har slået dybe sår i Danmark, i tilliden mellem generationerne, i tilliden hos idealistiske unge til de pæne, agtværdige mænd, som udøver magten. Er det den troværdighed, som det radikale venstre endeligt har givet afkald på? Vietnamkrigen har været dyr, også på andre poster end milliarderne af dollars, de hundrede tusinder af dræbte og lemlestede, de sultende, hvis rismarker er blevet brændt. Vietnamkrigen er vel den stærkeste enkeltfaktor i den vestlige verdens krise.

Vi kan ikke standse den krig, men måske dog yde et lille bitte bidrag dertil. Og én ting kan vi i hvert fald: genskabe troværdigheden til vor egen holdning, genskabe de unges tillid til, at det ikke er humbug, når vi taler om menneskers ligeret, om lige-værd, hvad enten de mennesker hører til den såkaldte kristne kulturkreds eller hører til en helt anden verden.

En af de ting, som vi kan gøre i dag, er at sige det endnu tydeligere og endnu klarere til amerikanerne — og det er nødvendigt —: den krig, I fører, er en uintelligent krig; hvis den ikke bliver standset, så fører den os alle i fordærv, fører til, at hadet slår op over os en dag, de farvedes had til de hvide, de sultendes had til dem, der har mad nok.

De fleste indser, at det var et tryk udefra, fra USAs allierede, som var med til at standse bombardementerne af Nordvietnam. Hvorfor skulle så et tryk udefra, fra USAs allierede, ikke kunne påvirke USA også med hensyn til det næste skridt, fred?

Snart siger man, at anerkendelse af Nordvietnam ingenting betyder, snart, at den vil gøre nordvietnameserne så overmodige, at de ikke længere ville være til at forhandle med. Begge dele kan ifølge logikkens love ikke være rigtige, men begge dele kan godt ifølge logikkens love være forkerte, og det er jeg overbevist om at de er. For det er barnagtigt at tro på, at de folk, som har kæmpet og lidt igennem 25 år, som har blødt og sultet, at de skulle blive mere hård-